

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr.,
Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 81.

Wtorek 9. kwietnia 1850.

Rok bieżący gazety 39.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia.
— Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Rosya. — Turcya.
— Wyspy Jońskie. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 4. kwietnia. Jutro dnia 5. kwietnia 1850 wyjdzie w Wiedniu i będzie rozestany XXI i XXXI zeszyt powszechnego dziennika ustaw państwa i rządu, z których pierwszy wyszedł był 23. lutego, a drugi 26. marca 1850 tymczasowicie tylko w niemieckim wydaniu, a teraz wyjdzie w drugich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt XXI zawiera pod Nrem 49 Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z 16. lutego 1850, którem ogłaszają się postanowienia względem zewnętrznej formy zaprowadzonego najwyższym dekretem z 2. grudnia 1849 Franciszka Józefa Orderu zasługi, tudzież najwyższego dekretu z dnia 16. lutego 1850.

Zeszyt XXXI zaś zawiera pod Nrem 84. Rozporządzenie ministra finansów z 22. marca 1850. którem ogłasza się zaprowadzenie jeneralnej dyrekcji katastru dla upodatkowania gruntów we wszystkich koronnych krajach Cesarstwa. i z 1. kwietnia 1850 wprowadza się w moc obowiązującą.

Ponieważ w podwójnym włosko-niemieckim wydaniu wyszłego 27. lutego 1850, XXI zeszytu dziennika ustaw państwa (którym ogłoszono nowy statut wekslowy) na stronie 602 włoskiego tekstu opuszczony został przez pomyłkę artykuł 57. przeto będzie wydany i rozestany zamiast tego błędnego numeru, nowy poprawiony numer bezpłatnie.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie.)

Wiedeń, 4. kwietnia. Józef Jabłoński, major i komendant 21 batalionu strzelców polnych, obecnie podpułkownik i prow. komendant zbierającego się w Tyrolu pułku zandarmeryi nr. 13 — wyniesiony został do godności anstr. barona z przydomkiem „Del Monte Berico.“

(Lld.)

(Wykaz banku austriackiego. — Nowa pożyczka w lombardzko-weneckim królestwie.)

Wiedeń, 4. kwietnia. Wykaz banku za upłyniony miesiąc marzec ma być, jak słychać, wkrótce publikowany. Gotówka banku 31go marca wynosiła 31,113,996 zlr. 3³/₄ kr., obieg banknotów 243,864,354 zlr. Z Sardyńskiej indemnizacyi wojennej i z 4¹/₂ % pożyczki wypłacono bankowi dotychczas 57,525,116 zlr. 59 kr. Bilans wynosi 283,191,046 zlr. 43 kr. m. k.

Celem nowej pożyczki austriackiej w królestwie lombardzko-weneckim jest nabycie 120 milionów lire czyli 40 milion. zlr., częścią dla ściągnięcia lomb. weneckich obligacyi skarbowych, częścią dla spłacenia medyolańsko-weneckiej kolei żelaznej. Wpłaty mają być przyjmowane w połowie w obligacyach skarbowych, a w połowie w srebrnej i złotej monecie brzęczącej, do której też ma być zastosowana skala przypadających za to 5% obligacyi. Obligacye te zaopatrzone półrocznymi kuponami, mają być zabezpieczone na banku zastawnym i w przeciągu lat 25ciu al pari wylosowane. Po zupełnym wpłaceniu tej pożyczki przywróconoby lomb. wenecki podatek gruntowy na stopę normalną, a upragnionemu w tych krajach zupełnemu przywróceniu obiegu metalowych pieniędzy niesprzeciwianoby się już bynajmniej. Ze względu więc na to wszystko można mieć nadzieję, że wezwanie do dobrowolnego udziału nieokaze się bezskutecznem, i że niepotrzeba będzie wcale nieckać się do zastrzeżonego środka pożyczki przymusowej.

(Chłopskie rozruchy w Zagoryi uspokojone.)

Rozruchy chłopskie w Zagoryi już uspokojone. Wzniecił je jak teraz wiadomo ksiądz jeden z sąsiedniej Styryi; obalamucione bowiem przezeń chłopstwo nie chciało składać należących się danin, a nawet wzbraniało się stawać na wezwanie do sądu. — Po uwięzieniu wszakże kilku chłopów przez wojsko, stawiała się re-

szta ich dobrowolnie, wypełniając co do joty dalsze zwierzchności swojej rozkazy; zaczem wysłane dwie kompanie na asystencyę wróciły już nazad na swoje leże.

Oględne postępowanie cywilnego komisarza i wojskowego komendanta przyczyniło się najbardziej do załatwienia tej sprawy bez żadnego krwi rozlewu.

Koszta egzekucyi wojskowej muszą ponosić gminy, które wszczęły były rozruch, tak, że oprócz przypadających należności, każdy dom złożyć ma gotówką 5 zlr. (Lld.)

(Wiadomości z Oryentu w Wiedniu otrzymane.)

Właśnie otrzymaliśmy, pisze „Oesterreichische Correspondenz“, od naszego korespondenta z Oryentu następujące doniesienia:

Ateny, 26. marca. Baron Gros miał dziś w południe z angielskim posłem Sir Wyse na pokładzie francuskiego paropływu Vedette, konferencyę, która trwała od 12 godziny do trzeciej z południa. Gdy po skończonej konferencyi Sir Wyse oddalił się z okrętu, salutowany był w niezwyuczajny sposób 15. wystrzałami z dział. — Decyzya, którą baron Gros wydać zamysła, jest jak słychać, dla pretensyi angielskich nie bardzo pomyślna.

Bajrut, 19. marca. Wkrótce zacznie swoje funkcyje nowy sąd kupiecki; oczekują jeszcze tylko na powrót jeneralnego gubernatora Wamik Basza, który od tygodnia incognito objeżdża prowincyę, dla przekonania się osobiście o stanie rzeczy. Niepewną dotychczas kwestyę względem kościoła, który posiadają spólnie unicy i nieunicy Grecy w Saida, rozstrzygnięto w ten sposób, że każdej stronie połowę kościoła przyznano. — **Damask, 28. marca.** Ku końcu stycznia oskarżono Said Agę Zaccariasa (męża wielkiego wpływu podczas administracyi poprzedniego Baszy), że wycisnął wielkie sumy od kilku pod jego intencyę poddanych gmin wiejskich. Ogółowa kwota wynosi niemal 100,000 piastrow. Dowiedziano się oprócz tego, że największa część tych pieniędzy wpłynęła do kieszeni exnamiestnika Balbeku, którego protekcyi Said Aga potrzebował koniecznie dla utrzymania się na swej posiadzie. Dla tego spodziewamy się tu ważnego procesu, a chronique scandaleuse Wschodu, która daleko obfitsza jest, niż się zdaje, będzie z bogactwa o jedną kartę. Pochwalają tu powszechnie postępek Saida Baszy, który kierując tutejszą administracyą, kazał natychmiast Saida Agę dla przykładu drugich, wtrącić do podziemnego więzienia. Prawosć i surowosć w obyczajach tego urzędnika wysokiej Porty jest nieposzlakowana. Życzyłoby tylko należało, by równie był daleki od religijnego fanatyzmu, jak od haniebnej parcyalności. — **Trebizonda, 6. marca.** Ulubiony tutejszy namiestnik Chairuldin Basza mianowany jest gubernatorem Adryanopola. Publiczność bardzo niechętnie się z nim rozstaje. Tylko jego sprężystości zawdzięczają, że bez niebezpiecznych skutków odbyła się nakazana niedawno rekrutacya wojska, w dystryktach Gümiszaneek i Lasistan, które przedtem nigdy nie odstawiały rekrutów.

Według najnowszych wiadomości, które z Wokup i Peros nadeszły do Kuin w Bośni, znajduje się teraz Basza Bihaczu u Wezyra w Trawniku z niejaką częścią wojsk, które mu w odwrocie towarzyszyły. W Bihaczu stoi około 2500 zbuntowanych Muzułmanów Bośniackich, a na ich czele jest znany Kedicz. Ten rozszerza we wszystkich obwodach Krainy rozruch i rozdaje broń, rozpalając ludność do powstania, jeżeliby wezyr nastawał koniecznie na zapłacenie nowych podatków. Nowe walki nie zaszły nateraz. Kadowie z Glamoch-Liwno i Banialuki nie połączyli się z Kadymi Krainy, i są dotychczas posłuszni rozkazom Wezyra. W Glamoch obiegała pogłoska, że Wezyr nakazał pospolite rnszenie w Liwno dla uderzenia na Krainę. Pokój panujący wzdłuż bośniacko-dalmatyńskiej granicy, niebył dotychczas zaburzony, i zapewne także nadal niebędzie.

(Kurs wiedeński z 4. kwietnia 1850.)

Obligacye długi państwa. 5% — 93³/₈; 4¹/₂ % — 82¹/₈; 4% — 72¹/₂; 2¹/₂ % — 48¹/₂. Akcye bank. 1085. Losy z 1834 r. 165¹/₂; z 1839 r. 106¹/₂. Akcye kolei półn. 108.

Ameryka.

(Dowolny czyn rządu republiki Wenezuela. — Poparcie reklamacyi angielskich siłą zbrojną.)

Wiadomo, iż rząd republiki Wenezuela kazał awięzić pana Ward, poddanego angielskiego, dla powodów, które konsul angielski uznał za nieważne. Pan Bedford Wilson otrzymał z ministerstwa spraw zagranicznych zlecenie, aby żądał niezwłocznego uwolnienia pana Ward i stosownego wynagrodzenia za ten czyn dowolny. Równocześnie miał konsul angielski reklamować od republiki rozmaite dawne należności dla poddanych angielskich. Listy z Guayra z dnia 2. lutego donoszą, że rząd w Wenezuela nieuczynił zadość tym reklamacyom, co spowodowało pana Wilson, stosownie do otrzymanych instrukcyi, napisać do admirała dowodzącego eskadrą stacyonowaną w Indyach zachodnich,

aby te reklamacje poparł siłą zbrojną. Anglicy pojмали 35 okrętów, z tych 11 zwrócili, a 25 jeszcze trzymają w swojej mocy. (Ind.)

Hyszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 26. marca. Z Madrytu odjechało już dwóch lekarzy do Santander po mamkę dla spodziewanego potomka królowej. Bogacze udają się na Wielki tydzień do Toledo, gdzie świętowanie obchodzony będzie. Dla Madrytu wyznaczył minister finansów do tego zamiaru znaczną sumę do dyspozycji. — Stan giełdy polepsza się. 3% 29.

Anglia.

(Obrady w parlamencie.)

Londyn, 27. marca. Na posiedzeniu izby wyższej z 22go b. m. podał książę Argyll petycję, w której izbę uprasza, aby nie uchwalano żadnego bilu zmieniającego istny w Szkocji system naukowy, dołączając zarazem trafne uwagi o szkołach szkockich. — W Szkocji bowiem istnieją szkoły parafialne pod kierunkiem panującego kościoła; dysydenci szkoccy różnią się w zdaniach swoich nie o wiele od tego kościoła; nauka religijna jednakowa jest prawie w ich niezawisłych a szkołach parafialnych; względem katolików zachowuje się przepis prawa, i dzieci ich nie mogą być zmuszane do słuchania także wykładu nauki religijnej w szkołach parafialnych. Szkoły parafialne — mówi książę dalej, nie odpowiadają już ze względu niedostatecznej swej liczby potrzebie; pomnażając wszakże liczbę szkół, nie trzeba zmieniać systemu. Przypuszczeniem tem, iż szkolny nauczyciel nie potrzebuje być członkiem kościoła, przeprowadzono w końcu do tego, iżby zerwano łączność religijną i świeckiego wychowania. Gdyby w miejsce istniejących z kościołem łączonych szkół parafialnych chciano zaprowadzić takie, które nie mają wcale żadnego wyznania (unsectarian), natenczas jednak nie pozbyłoby się jeszcze szkół sekciarskich. — Margrabia Lansdowne oświadczył się za zatrzymaniem szkockiego systemu szkół; oświata ludu w Szkocji wprawdzie stoi na wysokim już stopniu, mimo to jednak nie jest przeciw zaprowadzeniu innych jeszcze obok szkół parafialnych zakładów naukowych. — Lord Brougham dodał, iż wszelkie środki ku wzniesieniu szkół w Szkocji powinny według przekonania jego dążyć do podnoszenia systemu szkół parafialnych.

Bil pana Stuart Wortley względem ślubów małżeńskich (co do zniesienia zakazu zawierania ślubu z siostrą zmarłej małżonki), ma przyjść pod obrady wydziału izby niższej; kilku członków jest tego zdania, iżby bil wspomniany zastosowano tylko do Anglii, z wyjątkiem Szkocji i Irlandyi. — Times wyraża się przeciw temu bilowi w następujących słowach: Istnące potąd prawa ograniczają wprawdzie wolność w tej mierze, nie narzucają jednak żadnego zobowiązania, co ma być uważane za sprzeciwiające się boskiemu zakonowi lub obyczajności; jeżeli je zniesie, wtenczas mniemać będą t śiące ludzi, iż państwo dopełniło czynu niereligijnego; jakoż przyznałoby to za rzecz pozwołoną, coby wielu z różnych względów uważało przeciwnie za rzecz nie pozwołoną; zaczętem zniesienie dotychczasowego prawa grozi większem niebezpieczeństwem niż jego dalsze zatrzymanie.

(Parlament.)

Londyn, 29. marca. W świecie parlamentarskim jest zwyczaj osądzenia charakterów sesyi według debat odbytych aż do świąt wielkanocnych. Do wielkiej nocy parlament jest w kwiecie młodości i ułatwia najtrudniejsze kwestye z rązną odwagą. Do zielonych świątek gorliwość wprawdzie nieustaje, lecz parlament staje się oględniejszym i spokojniejszym. Jeżeli zaś parlament jeszcze po zielonych świątach jest czynny, wtedy bądź z powodu dotkliwych upałów bądź dla ostygającej gorliwości widoczny jest pospiech w obradach, a pojedyncze kwestye niezwracają już tak powszechnej uwagi. W obecnej sesyi wprawdzie niedecydowano o kwestyach żywotnych i niebyło też burzliwych debat, jednak pewną jest rzeczą, że stronnicy ministerstwa przy kilku sposobnościach niebyli bardzo liczni i gorliwi. Lord Palmerston zajął wprawdzie uwagę izb z powodu swoich śmiałych manewrów w Pyreju, lecz tym sposobem odwrócił tylko chwilowo uwagę od kilku ważnych kwestyi żywotnych. Najważniejsze przedmioty, które jeszcze wzięte będą pod obrady są: budżet administracji wojska i marynarki, polityka kolonialna, rozpoznanie pensyi wszystkich urzędników itp. Lord Palmerston będzie musiał przed sarkastycznym panem D'Israeli usprawiedliwiać swoją politykę zagraniczną, kanclerz skarbowy będzie musiał bronić się względem taksy od okien i względem Bóg wie jakich jeszcze podatków; krytyczne jeszcze dnie nastąpią dla ministerstwa Whigów.

(Ll.)

(Pensye wyższych urzędników angielskich.)

Według doniesienia pewnego dziennika angielskiego pobierają niektórzy wyżsi urzędnicy angielscy następujące pensye: Lord - nad-sędzia Anglii rocznie 8000 funtów szt., gdy tymczasem prezydent kasacyjnego trybunału we Francyi ma pensyi tylko 800 funtów szt. Lord Normanby pobiera oprócz wynagrodzenia czynszu mieszkalnego i innych jeszcze emolumentów, 10.000 funt. szt., kiedy poseł państw północno-amerykańskich w Paryżu musi obchodzić się 2000 funtów szt. Stosunkowo wynagrodzeni są sekretarze państwa dość szczerpło za swoje uciążliwe trudy, bowiem mają tylko 5000 funtów szt. rocznie.

(Ll.)

Francya.

(Zgromadzenie narodowe.)

Paryż, 1. kwietnia. Niezadługo rozpocznie się w Paryżu agitacja wyborcza. Pan Vidal oświadczył na dzisiejszem posiedzeniu zgromadzenia narodowego, iż stanowczo przyjmuje wybór, który nań padł w departamencie niższego Renu. Wyborcy departamentu Sekwany będą więc na nowo zwołani i stanęło już niemal pewne postanowienie, że p. Girardin będzie kandydatem demokratycznym. — Niewiadomo jeszcze, kto będzie kandydatem Unii elektoralfnej. Zdaje się jednak, iż nim będzie p. Ferdynand Foy, który, jak wiadomo, najwięcej otrzymał głosów przy wyborach dnia 10. marca. Lecz z drugiej strony być może, iż nazwisko jego wzbudzi odrazę w legitymistach, którzy sobie przypominają walkę, jaką ojciec tego kandydata stoczył z Restauracją.

Dzisiejsze posiedzenie zgromadzenia narodowego nie zawiera nic zajmującego dla obcych. Toczyła się spokojnie dalsza dyskusya nad budżetem.

(Indep.)

(Wystawa fabrykatów bawełnianych z Ameryki.)

Paryż. W sali giełdy tutejszej wystawione są obecnie fabrykaty bawełniane z Ameryki. Jeden z pierwszych fabrykantów francuskich, p. Lefort, uznał po ścisłem rozpoznaniu, iż industria amerykańska ogromnie zrobiła progressa, i że pierwszeństwo odniesie nad Anglią, Francyą i wszystkimi państwami europejskimi. Amerykanie mają bowiem tę korzyść przy produkcji materiałów surowych, iż je nabywają po niezmiernie niskich cenach. Przemysł bawełniany skoncentrowany jest w następujących sześciu państwach: — Maine, New-Hampshire, Vermont, Massachuset, Rhode-Island i Connecticut. Jest tam 729 fabryk. Czas roboty jest najmniej 11 godzin 24 minut, najwięcej 12 godzin 45 minut. Przy wyrabianiu przędzy zarabia robotnik mężczy na tydzień 32 franków, kobieta 18 fr. W osobnych hotelach mogą robotnicy mężczy mieć otrzymanie za 17 fr., kobiety za 10 fr. W fabrykach indyeny mają drukarze 58—94 fr., grawery i rysownicy 78—130 fr., dzieci 6. 50—15. 60, młodzi ludzi 20—26 fr. Dozorcy mają dziennie 11 fr. 40 centymów. Wyroby indyeny sprzedają z 8miesięcznym terminem z 2pct. escompte. Calicot z równym kredytem bez escompty. Produkt surowy kupuje się z 6miesięcznym terminem wypłaty. Komisya fabrykatów daje 5pct. Teraźniejsze cło przywozowe wynosi w północnej Ameryce 33—35 pct., a przeciw fabrykańci żądają jeszcze podwyższenia.

(Ll.)

(Poczta francuska z 30. marca.)

Paryż, 30. marca. Jenerał Changarnier pochwalił wczoraj 72gi pułk za zaszczytne zachowanie się jego, poczem zwołałszy wszystkich oficerów jego zakończył przemowę swą do nich następującemi słowy: „Wacpanowie potraficie dowieść nieprzyjaciółom społeczeństwa, że znieważają armię tem, jeżeli ją zowią sprzymierzeńcem swoim.“ Dziś przedpołudniem miał jenerał Changarnier długą konferencyę z prezydentem rzeczypospolitej.

— Przeszło 300 członków zgromadzenia ustawodawczego przedłożyło izbie wniosek, w którym żądają ścisłego rozpoznania finansowego stanu skarbu publicznego.

— Minister handlu oznajmił izbom handlowym i prefektom, że w Monitorze ogłaszane będą wszystkie ważniejsze i urzędowe akta komisji mającej się zająć wystawą londyńską w r. 1851. Oprócz tego wygotował on już także spis tych przedmiotów, które mają być przypuszczone do wystawy. Spis ten obejmuje nietylko wyroby fabryczne, ale i produkta rolnicze. Nakoniec radby minister dowiedzieć się jak najrychlej o liczbie i rodzaju przeznaczonych na wystawę przedmiotów, aby komisya francuska w celu korzystnego umieszczenia ich mogła zawczasu potrzebne poczynić kroki. Blizsze objaśnienia lub porównania angielskich i francuskich produktów, jeżeli wraz z przedmiotami przystane zostaną, przyjmie komisya z wdzięcznością.

— Ustawa tycząca się deportacyi ma być wzięta pod obrade zaraz po skończonem głosowaniu o paryzko-avignońskie kolei żelaznej. Komisya oświadczyła, że ustawę tę można jako oddziaływającą zastosować także do teraźniejszych więźniów politycznych.

— Dziennikowi Patrie doniesiono z Bordeaux: Zaczny i dzielny prefekt nasz rozwiązał gwardyę narodową w Libourne za to, że rocznicę rzeczypospolitej rewiji obchodzić chciała.

— Powzięto w tych czasach zamiar założyć nowy kantor banku francuskiego w jednym z środkowych punktów handlowych w zachodniej części kraju. Wybór chwije się jeszcze pomiędzy miastami Rennes, Granville i St. Malo. Pana Gauter, poddyrektor banku, wysłano z szczególnymi poleceniami w okolicę tamtejszą dla rozstrzygnięcia tej kwestyi.

(P. S. A.)

(Dziennik Napoleon rozbiera kwestye bieżące. — Pan Vidal.)

Paryż, 31. marca. W braku sprawozdania z posiedzeń izby, w braku rozpraw w sali konferencyjnej lub w pojedynczych stowarzyszeniach reprezentantów, zawiera dzisiejszy numer dziennika „Napoleon“ rozbiór rozmaitych kwestyi bieżących. Dziennik elizejski umieszcza artykuł wystawiający nagłą potrzebę aby zgromadzenie narodowe uchwaliło najsamprzód ustawy represyjne, a potem ustawy tyczące się polepszenia materialnego; drugi artykuł osobny o ustawie ograniczającej wolność druku, inny o potrzebie utworzenia ministerstwa policyi, a jeszcze inny o urzędnikach publicznych. Oczekiwano z niejaką niecierpliwością decyzyi pana Vidal, który jak wiadomo został wybrany w Paryżu i w departamencie niższego Renu, albowiem decyzya jego mogła się stać powodem do nowego zwoła-

nia wyborców Sekwany. Zwołanie to nastąpi; pan Vidal bowiem przyjął reprezentację departamentu niższego Renu. (Indep.)

(Pocztą francuzką z d. 31. marca.)

Paryż, 31. marca. Szerzaca się od niedawna pogłoska, iż prezydent Rzeczypospolitej zamyśla utworzyć osobne ministerium policyi i portfeil ten panu Carlier poruczyć, zdaje się być uzasadnioną. Dzisiejszy Napoleon przyznaje nagłość i pożyteczność zaprowadzeniu takiego ministerium.

— W głównej komendzie wojskowej zaszły w tych czasach niejaki odmiany. Najważniejszą z pomiędzy tych jest mianowanie generała dywizyi, Loyré d'Arbouville komenderującym 4tej dywizyi wojskowej (Strasburg) w zastępstwie generała Magnan, którego upoważniono zająć swe miejsce w zgromadzeniu narodowym.

— W Napoleonie czytamy: „Jest w południowej Francji stowarzyszenie rewolucyjne, zwane Montagnards, które stanowi dalszy ciąg solidarności republikańskiej. Stronictwo to, norganizowane w całej Prowancji, ma zwolenników swych w Lugdunie, St. Etienne i Grenoble, i gdyby tylko z Marsylii, Toulouu albo Lugdunu dano hasło do powstania bądź dla zaprzeczenia podatków, bądź z innej przyczyny, zawiązałoby się bezpośrednio wspólne działanie po obu brzegach Rodanu. Najgłośniejsi szefowie jego znani są władzom w tych miastach, gdzie czynność ich zdaje się być najniebezpieczniejszą.“ „Oprócz tego, mówi Napoleon dalej, utworzono komitet centralny na korzyść dymisjonowanych nauczycieli elementarnych. Właściwym, potajnym celem komitetu tego jest przygotowanie i wywołanie zaprzeczenia podatków w całej Francji włącznie z Paryżem. Być może, że kilku członkom komitetu tego nieznany jest właściwy zamiar ich kolegów, wszakże to rzeczą najpewniejszą, że wszyscy znakomitsi członkowie tego komitetu zgadzają się w tym punkcie zupełnie.“

— Dzisiejszy numer Napoleona wzywa zgromadzenie narodowe, aby ustawę przepisującą stępel na przenoszenie dochodów na cudze imię odrzuciło przy zbliżającym się odczytaniu trzecim, ponieważ następstwa jej mogłyby być bardzo smutne.

— Dziennik „Dix Decembre“ zmienił od dzisiaj drugą nazwę swoją w „Journal des Intérêts du Peuple“ zamiast dotychczasowej „Journal de l'Ordre.“ Pismo to wzywa we wstępie swoim wszystkie asocjacje robotników, aby mu dosyłały wiadomości swoje do bezpłatnego umieszczenia, co dotąd tylko czerwone dzienniki robiły. W tym samym artykule wstępnym ocenia ono także stosunek robotników do właścicieli pracowni, i uwiadamia, że zmieniwszy redakcyę swoją zostaje teraz pod kierownictwem pana E. Thomas, byłego dyrektora warsztatów narodowych.

— Ogłaszany przez dzienniki socjalistyczne bunt w Caen skończył się na chwilowej wrzawie tylko w dziedzińcu koszarowym, którą jednakże bardzo prędko uśmierzone; 5ciu podoficerów i szeregowców kilku wsadzono za to wykroczenie przeciw karności do kazamat wojskowych. (P. S. A.)

(Skutki stanu oblężenia. — Wyroki sądu policyjnego.)

Lyon, 25. marca. Dzięki stanowi oblężenia tu zaprowadzonemu używamy takiego teraz spokoju, jak niegdyś za czasów monarchii. Fabrykom podoba się pod rządem wojskowym, który jeźli już nie położył kresu socjalistycznym zamachom, to przecież postawił tamę ochraniającą społeczeństwo. Większa część warsztatów ma pełno zatrudnienia; jakoż daleko mniej jest teraz ludzi bez sposobu zarobkowania niż w czasach nieustających klubów i zgromadzeń robotników. Generał Gemeau jest wielkim przyjacielem pracy, dlatego też wydała zwolna z wojskowego okręgu swego wszelką próżniaczą hałastre. Nauczyciele szkolni więcej poważają rozkaz komendanta wojskowego niż napomnienia rektorów, i przyzwyczajają się do ściślejszego wykonywania swych właściwych obowiązków, które dawniej dla polityki poczęści zaniedbywali. Zresztą przytrafiają się niekiedy jeszcze dymisy nauczycieli szkół elementarnych mianowicie w departamentach sąsiednich. Dziennikarstwo dąsnaje wielkich trudności, szczególnie zaś dzienniki barwy socjalistycznej nie mogą wcale wychodzić. — Dzisiejszy „Conrrier“ zamieszcza wyrok tutejszego sądu policyjnego, w skutek którego zasądzono dziesięć osób na dość znaczne kary pieniężne (1500 do 3600 fr.), które dowiadując się wcześniej o kursie giełdowym za pośrednictwem poczty gołębiej, ciągnęli ztąd nieprawne korzyści. (A. a. Z.)

Włochy.

(Izba deputowanych. — Rozruchy w Acqui. — Adres. — Wybory.)

Piszą z **Turyngu**, pod dniem 27. marca: Na dwóch ostatnich posiedzeniach izby deputowanych naradzano się nad zaproponowaną przez ministra spraw wewnętrznych ustawą o indemnizacji wojennej. Izba przyzwoliła kredyt dwóch milionów lire, dla wynagrodzenia dotkniętych ostatnią wojną prowincyi, częścią przez budowę publiczne, częścią przez zwrócenie strat poniesionych. — Jak opowiada jeden z tutejszych dzienników, zaszły w Acqui w skutek kazań wielkiego postu tak znaczne rozruchy, że aż gwardya narodowa musiała się wdać w tę sprawę. — Niejaka część Turyńskiej gwardyi narodowej przygotowuje adres do senatu z prośbą, aby pozwolono przejść ustawie Siccarda. Uzupełniające wybory dla Turyngu nie wydały jeszcze dotychczas pożądanego rezultatu.

(Wiadomość z Rzymu, Bononii i Turyngu.)

„Giornale di Roma“ z dnia 27. marca potwierdza wiadomość o powrocie Papieża w pierwszym tygodniu po świętach Wielkanocnych. Jego Świątobliwość zwiedzi Frosinone i Velletri, gdzie przysposabiają wielkie do przyjęcia festyny.

Gazzeta di Bologna z 29. marca donosi, że dawny batalion rzymskich obywateli znowu uzbrojono, i polecono mu straż nad pałacami Papieża; tylko kilka indywiduów wyłączono z tego batalionu.

— Izba Turyńska odbyła 28. marca ostatnie posiedzenie przed świętami, i zdawała się nie wielką zwracać uwagę na mowy, które miano o systemie gościńców na wyspie Sardynii. W przyszłym miesiącu zaprowadzony będzie w całym królestwie decymalny system dla wszystkich miar i wag. — Królewskim rozporządzeniem uregulowano wypłatę pensyi dla wszystkich starych żołnierzy, którzy w domach inwalidów się nieznajdują. — Z miast prowincyalnych przychodzi teraz bardzo wiele skarg o zatargach między pojedynczymi księżami a niejaką częścią ludności; dzienniki radykalne korzystają bardzo z tej okoliczności i wytaczają polemikę przeciw całemu duchowieństwu.

(Oczekiwanie Rzymian. — Rozporządzenie c. k. komendy wojskowej w Liwurnie)

Z Rzymu piszą z dnia 28. marca: Spodziewają się tu powszechnie, że wraz z przybyciem papieża do Velletri ogłoszony będzie dekret przywracający z niektórymi tylko wyjątkami dawniejszy z 16. listopada 1848, stan rzeczy. Zagraniczne mocarstwa, szczególnie zaś Austria, żąda przywrócenia konstytucyi z wyjątkiem instytucyi „Civica.“ Francya radaby widzieć zatrzymanie i tej nawet instytucyi. Jakkolwiek bądź, ogłoszą jednak tyczącą się proklamacyę zaraz po przybyciu papieża do państwa kościelnego, zwłaszcza że nie wątpią wcale o porozumieniu się Austrii i Francji względem kwestyi co do cywiki. Większa trudność wszakże zachodzi co do organizacyi obu izb prawodawczych.

— W Liwurnie wyszło rozporządzenie ze strony c. k. komendy wojskowej z 28. marca, że procesy religijne mogą być dozwolone, jednakże mają się odbywać bez zakrywania twarzy. Równocześnie nakazano, aby kościoły zamykano o 7 godzinie wieczór, i otwierano dopiero nazajutrz zrana. (Ll.)

(Obawa z powodu przybycia floty angielskiej. — Hrabia Trapiani.)

— Z **Neapolu** z dnia 22. piszą, iż przybycie floty angielskiej wzbudziło u rządu tamtejszego obawę względem celu podobnej demonstracyi. Przypomniano sobie ową notę ministra Fortunato wydaną w sprawie sycylijskiej, w której przyganiano bezwzględnie polityce lorda Palmerstona, zaczem obawiają się, aby flota angielska nie zażądała teraz za to zadośćuczynienia. Powołano też wraz telegrafem generała Filangieri do Neapolu dla przystąpienia do obrad w tej mierze; jakoż odbyła się już istotnie rada ministerialna pod przywództwem króla. Przy końcu wielkiego tygodnia zjechać ma papież do Caserta dla wysłuchania spowiedzi króla.

— 2go kwietnia odbędą się śluby małżeńskie hrabi Trapiani z córką wielkiego księcia Toskańskiego. Król, oblubieniec przybędzie parostatkiem Stromboli, który zatrzymać się ma przez kilka dni w zatoce Liwurneńskiej, poczem hrabia wraca znów do Neapolu. (Ll.)

Niemce.

(Spór między stanami meklenburgskimi i księstwem Meklenburg-Schweryn.)

Frankfurt, 26. marca. W sporze zachodzącym między stanami meklenburgskimi a księstwem Meklenburg-Schweryn równie jak co do skargi wielkiego księcia Meklenburg-Strelitz przeciw księstwu Schwerin zdaje się między obustronnymi członkami wysokiej komisji związkowej panować tak równe zdanie, taka jednomyślność, iż spodziewać się należy, że uchwały w tej sprawie zapadną jednogłośnie. Starano się wprawdzie z niejednej strony zniszczyć tę jednomyślność, lecz usiłowania te były daremne. I tak mianowicie zakwestyonowano przypuszczenie pana Bülow licząc na to, iż partya wielko-niemiecka chętnie pójdzie za zdaniem rządów obcych czyniąc z każdej kwestyi organizacyi narodowej kwestyę internacjonalną lub interwencyjną. (Lld.)

(Posiedzenie rady ministerialnej.)

Mnichów, 29. marca. Korzystając z odroczenia izb naszych na czas krótki z powodu świąt wielkanocnych, pracują ministrowie tem gorliwiej nad zapowiedzianymi projektami do ustaw, które zaraz po świętach mają być przedłożone izbom. Dlatego też odbywają się codziennie kilkogodzinne posiedzenia rady ministerialnej, na których projekta te idą pod obradę. Projekt tyczący się przekształcenia i pomnożenia izby pierwszej, wygotowała już, jak słyhać rada ministerialna, zkład ma być odesłanym do rady państwa, a więc do ostatniej stacyi przed przedłożeniem go izbom. Podług niego mają podobno terażniejsi dziedziczy i dożywotni członkowie tej izby zatrzymać w niej miesca swoje, a sama izba ma być wzmocnioną tylko przez wstąpienie pewnej liczby wybranych członków, szczególnie zaś przez zastępców trzech uniwersytetów krajowych. Domysły te zdają się tem bardziej zasługiwać na wiarę, ile że inny rodzaj przekształcenia tej izby nieotrzymałby pewnie przyzwolenia, bez którego naturalnie reforma taka w drodze legalnej wcale nastąpićby nie mogła. (Lloyd.)

(Klasyfikacja deputowanych parlamentu Erfurckiego.)

Dziennik „Litogr. Correspondenz“ klasyfikuje deputowanych Erfurckiego parlamentu w następujący sposób:

	Izba państw.	Izba ludu.
1) Książęta	3	4
2) Właściciele dóbr	10	15
3) Kupcy, profesjonści i lekarze	1	12
4) Księża	2	5
5) Urzędnicy	52	139

Ogół 68 175

Między wymienionymi ad 5) znajdują się:

a) Ministrowie w funkcji	2	4
b) „ a D.	6	2
c) Radcy stanu i ministeryalni	7	9
d) Urzędnicy sprawiedliwości	9	36
e) Dyrektorowie szkół	—	2
f) Wojskowi	3	15
g) Urzędnicy administracyjni	20	49
h) Profesorowie	5	22

(Uchwała względem konstytucji niemieckiej.)

Bremen, 27. marca. Obywatelstwo tutejsze porozumiało się z rządem względem kwestyi konstytucji niemieckiej. Wniosek większości głosów przyjęty jest następującej treści: „Powodowane życzeniem zrównania istniejącej różnicy w zdaniach między senatem a mieszczaństwem, oświadcza mieszczaństwo gotowość swoją potwierdzić wybór senatora Duckitz, którego senat jednostronnie mianował, pod tym jednak warunkiem, aby się senat z mieszczaństwem w tem zgodził, że uchwały zgromadzenia Erfurckiego wtedy dopiero staną się prawomocnymi dla miasta Bremen, gdy zupełny udział Hanoweru w związku znowu będzie przywrócony. (Ll.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 1. kwietnia.)

Met. Austr. 5⁰/₁₀₀ — 77⁷/₈; 4¹/₂ pct. 68⁵/₈. Akcje bank. 1093 L. Sard. 32. Hyszp. 3⁰/₁₀₀ — 29¹/₈. Polskie 300 — 122¹/₂ L.; 500 — 79³/₄.

Prusy.

Berlin, 31. marca. Zdaje się, iż podczas świąt Berlin stanie się środkowym punktem ważnych pertraktacji politycznych, które mianowicie tyczyć się będą stosunków Erfurckich. Ministrowie równie jak pan Radowitz przybyli tu z powrotem. Korzystać oni będą ze sposobności feryi parlamentarnych, by królowi zdać sprawę z czynności parlamentu. W tych dniach wytknięta będzie na każdy sposób polityka, według której Prusy postępować mają w Erfurcie. Z sympatyj wyższych klas społeczeństwa dla państwa związkowego w nosić można, że przyszłe postępowanie rządu w kwestyi niemieckiej zastosowane będzie mniej więcej do mowy p. Radowitz. (Ll.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 3. kwietnia.)

Dobrowolna pożyczka 105¹/₂. Oblig. długu państw. 85¹/₂. Akcje bank. 93. Polskie listy zast. 95¹/₂. Pols. 500 — 79⁷/₈ L.; 300 — 123 L. Frydrychsдоры 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 12¹/₃. Austr. bank. —.

Rosya.

(Ambasador Sycylii na audyencyi u Jego Imperatorskiej Mości.)

Petersburg, 25. marca. Kawaler z książąt Regina, nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister JMości króla obojg Sycylii, nowo zawierzyteliony w urządzie, miał wczoraj zaszczyt być przyjętym w audyencyi u Jego Imperatorskiej Mości i doręczyć Mu swój list wierzytelny. (J. d. St. P.)

Tureya.

(Pocztą z Smyrny otrzymane wiadomości w Wiedniu.)

Przed samem zamknięciem numeru tego dziennika, pisze Lloyd, otrzymaliśmy pocztę z Smyrny po dzień 22. marca. Austr. generalny konsul dla Syrii przybył tu tego samego dnia na paropływie „Vorwärts“, i zamyslił w przyszły poniedziałek udać się na miejsce swego przeznaczenia, do Bajrutu. — Turecki paropływ wojenny Tahiri Bari powrócił z Alexandryi, gdzie wysadził na ląd przeznaczonych do Alepo wychodźców włoskich. Wysłana na wody anatolskie dla ochrony handlu i żeglugi przeciw korsarzom austriacka dywizya, będzie wzmocniona brygiem Montecuccoli. — Austr. goeleta Fenice jest już zupełnie zreparowana. — Jak w Turcyi, tak i w Grecyi wzniciły ostre nieustające mrozy wielką obawę o zasiewy. Nawet robocze bydło ucierpiało bardzo znacznie przez niezwykajne zimno. — Korsarze plądrują jeszcze ciągle w Macedonii; i tak niedawno zrabowali wieś położoną niedaleko od zatoki Volo. Domy handlowe miasta Salonichi, których ładowne okręta znajdują się w tej odnodze, prosily publiczne władze o pomoc, a po wydanych z tego powodu rozkazach można mieć nadzieję, że niezadługo i tam posłane będą obce wojenne okręta dla ochrony marynarki handlowej. Z Konstantynopola nie masz nic ważnego. Rada ministeryalna turecka naradzała się na ostatnich posiedzeniach nad środkami polepszenia gościńców publicznych.

Wyspy Jońskie.

(Zagajenie sejmku wysp Jońskich.)

Z Korfu otrzymano gazety z 23. marca, w których donoszą o zagajeniu na dniu 20. jońskich izb prawodawczych. Tegoż dnia

miało także nastąpić zwykle sprawdzenie mandatów; gdy jednak nie nadesłano wiele jeszcze dokumentów z różnych wysp, przeto zgodzono się po krótkich rozprawach na odłożenie tej czynności na później. Zamknięto posiedzenie, i wysłano jeszcze tegoż wieczora paropływ rządowy dla przywiezienia według uchwały izby aktów brakujących. Prezydentem senatu w dziewiątym parlamencie jońskim mianowano w moc proklamacyi lorda nadkomisarza hrabię Demetra Salamon z Zante.

Wiadomości handlowe.

(Targ ołomuniecki na woły.)

Ołomuniec, 2. kwietnia. Dzisiejszy spęd wołów liczył tylko 139 sztuk po największej części najgorszego gatunku; z tego przypędził Abraham Kanfmann z Sanoka 33, Szymon Finitsch i Domiczka Ritz z Sambora 36—40, a cząstkowo przybyło 30 sztuk. Kiedy indziej byłby nikt niekupował, ale dziś z braku doboru blisko wszystko odprzedano. Na drodze znajdowały się jeszcze dwa stada, które jednak dla złej drogi i wielkiego śniegu na targ przybyć nie mogły. Z Lipnika odeszło 100 sztuk Mondrzyka z Mietka do Wiednia, gdzie w przeszłym tygodniu 1600 sztuk była rzeźnego na placu stanęło, z których cetnar po 49—51r. sprzedawano. U nas płacono za parę mogącą ważyć 8 cetnarów 350—354r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 9. kwietnia.

W monecie konwencyjnój.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	26	5	29
Dukat cesarski	5	28	5	31
Półimperyal zł. rosyjski	9	29	9	32
Rubel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	37	1	38
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	20	1	21
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	54	100	6
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	100	—	100	10

(Kurs wekslowy wiedeński z 4. kwietnia)

Amsterdam 163¹/₂ p. 2. m. Augsburg 117¹/₂ p. uso. Frankfurt 117 p. 3. m. Genua 138 p. 2. m. Hamburg 173 l. 2. m. Liworno 117 p. 2. m. Londyn 11.49 p. 3. m. Medyolan 104¹/₂ p. 2. m. Paryż 139 p. 2. m. Agio duk. ces. 22⁷/₈. Napol. 9.32. Szufrynow 16.15. Agio srebra 16³/₄.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 8. kwietnia. Jabłoński, c. k. Jeneral-major, z Wiednia. — PP. Niesiołowski Józef, z Krakowa. — Polanowski Felix, z Moszkowa. — Papara Władysław, z Żółkwi. — Udrycki Adolf, z Choronowa. — Malczewski Julian, ze Skwarzawy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 8. kwietnia. Hr. Komorowski, do Zborowa. — Hr. Łoś Włodzimierz, do Dolżanki. — Hr. Lanckoroński Stanisław, do Cieszanowa. — P. Żurkowski Józef, do Hluboczka.

Przegląd

spozrzeń meteorologicznych w miesiącu marcu.

Sredni nacisk powietrza w tym miesiącu był = 27" 10" 6" ; największy = 28" 4" 5" przypadł dnia 1go; najmniejszy = 27" 4" 0" dnia 25., z czego się okazuje różnica 1 cala i ⁵/₁₂ jednej linii między największym a najmniejszym naciskiem powietrza. Sredni stan ciepła był = 1,78° R.; największe = + 8° przypadł 4go o godzinie 2 po północy, najmniejszy zaś = - 11° dnia 16. popołudniu o godzinie 6. Do końca 12go było powietrze łagodne, 4go mierne ciepło 4,66°, któryto dzień był przedwiośniany; 5., 6., 7. nastąpiły zimne gwałtowne wiatry zachodnie i północno-zachodnie 13go wróciła znów zima, i trwała bez przerwy aż do 3. kwietnia. Różnica między największem a najmnijszem ciepłem wynosiła 19°. Pięknych dni było 0, nieco jasnych 13, pochmurnych 18. Przez dni 28 pokazywało się słońce. Dészcz padał przez dni 3, śnieg przez 17. Panujący kierunek wiatrów: Półn.-Z. Połud.-Z. Połud.-W. Burze ponawiały się czterema razy.

Dr. Alex. Zawadzki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 8. kwietnia:

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	27 " 10 " 10 "	+ 1,5	+ 4 °	połud.-zach.	pochm. mgła
2 god. zr.	27 " 10 " 8 "	+ 4 °	+ 1,5	" "	" deszcz
10 g. w.	27 " 10 " 6 "	+ 1,8		cicho "	" "

TEATR.

Dziś: opera niem. „Alessandro Stradella.“
Jutro: trajedyja polska: „Dziewica Orleańska.“